

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

3. De reliquis naturalibus quoad substantiam bonis prædestinati variis
conclusionibus deceditur.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

CERTAMEN III.

De reliquis naturalibus quoad substantiam bonis predestinati variis conclusionibus deciditur.

1. Nil naturale, vel substantiæ prædestinati identitatem, vel pro naturæ priori præsuppositum effectus prædestinationis eius esse potest, siue ea, quoad modum etiam naturalia, siue supernaturalia quoad modum, & quantumvis miraculosa sint. Conclusio hæc ex conclusionibus duabus præmissis euidenter deducitur hoc argumento: omnis effectus prædestinationis cuiusvis prædestinati essentia sua posterior natura est prædestinatione ipsius, ac subinde eo omni, quod ad ipsam necessitatem præsupponitur: atqui ad cuiusvis prædestinationem necessitatem eius substantiæ præsupponitur: ergo omnis effectus prædestinationis cuiusvis posterior est natura, quam substantiæ prædestinati. Tum sic, nil, quod substantiæ, & naturæ prædestinati identitatem, ipsamve præcedit, siue naturale illud prorsus, siue supernaturalitæ sit, potest esse eius substantiæ, & naturæ posterioris ut patet: ergo nec effectus prædestinationis prædestinati. Hinc inferitur primo in nostra, & aliorum verosimiliori longè sententia potentias animæ, cuius sunt, realiter identificantem effectus prædestinationis esse non posse: inferitur corporis, & organorum eius temperamentum, quod, ut diximus bonam hominis indolem, ingenium, & ingenium compler, & constituit, siue iuxta, siue ultra exigentiam & adiutamentum causarum naturalium à Deo productum pro naturæ priori ad animæ infusionem fuerit, effectum prædestinationis hominis per illam constitutum esse minime posse, & alia plura de extrinsecis hominis absolutam productionem substantiam, quovis modo, & gradu antecedentibus, similiter æqua certitudine inferuntur, quæ proinde sigillatim referre prolixum esset, ac otiosum.

2. Dico secundo: Quæcumque naturalia omnino siue prædestinato intrinsecus adiuncta siue extrinsecus, iuxta causarum naturalium puram auctiuitatem, exigentiam, & dispositionem debitam effectus prædestinationis prædestinati ipsius esse non possunt: est ferè dogmatica conclusio. Probatur: omnis effectus prædestinationis debet esse, aliquo modo saltem, supernaturalitæ: sed quæcumque iuxta puram auctiuitatem exigentiam, & dispositionem debitam causarum naturalium, & sunt, & fiunt, nullo modo sunt supernaturalia: ergo quæcumque ita fiunt & sunt effectus prædestinationis esse non possunt: Consecutio est legitima. Maior dogmatica, minor mihi etiam dogmatica ex Conciliis, & Patribus contra Pelagium, & affectus agentibus: quos quia naturæ puræ auctiuitate, & naturali causarum, absque alicuius ultra creationis, & naturalis dispositionis iura, interuentu, opera prædestinationi præcedebant hæresis damnarunt. Dixi mihi dogmaticam, ne modum supernaturalitatis inefficacibus, iuxta puram exigentiam auctiuitatem, & dispositionem naturalem ex fine supernaturali à Deo in alicuius rei secundum substantiam naturali productione intento à Soario, & Herize, & aliis ad inuentum absolute grati censura fugilem, tamen cum efficaciter reietem certam. 1. num. 2. ex entis naturalis, & supernaturalis definitionibus tota Theologia, ex Patribus Conciliisque receptis, atque ex euacuatione omnium, quibus Patres, & Concilia præfatos Hæreticos vrbabant, & damnabant. Hinc inferes animæ potentias, etiam ab ea realiter diuersas, & superadditas, ut ordinaria prouidentia producentem effectus prædestinationis esse non posse: idemque de bona indole ingenio, & maiori perfectione temperamenti, (quo hæc constituuntur) naturali rerum cursu adquisita à nobis, & sic de pluribus aliis.

3. Dicendum tertio: naturalia, quoad substantiam, omnia, quæ absolutam prædestinati existentiam, & substantiam supponunt ac de facto gloriæ consecutioni sub-

Christoph. de Ortega de Deo Vno, Tomus II,

seruiunt, siue intrinsecus ipsi inherentia siue extrinsecus adiuncta, dummodo præter naturalem causarum, rerumque auctiuitatem exigentiam, & dispositionem (causis etiam naturalibus ad illa inadæquate concurrentibus) à Deo sunt, & fiunt, effectus prædestinationis prædestinati illius, sunt in hac concl. Theologi omnes, illi & etiam, qui super præmissis decertant, amice conueniunt; Soarius videlicet cum suis, Vafq. cum affectis, & Herize; tamen hic cum Soaristis plus nimium doceat, ut vidimus proxime, scilicet ex supernaturalitate finis, ob quem à Deo producantur quæcumque cum gloria prædestinati infallibiliter coniunguntur, satis habere modi supernaturalis, ut effectus prædestinationis sint, & gratia subinde per Christum licet ex naturali rerum, & causarum naturalium cursu, & dispositione proueniant. Quo super aliam Soaristarum inconsequentiam alibi prosequendam noto. Negant enim operi bono morali vitæ æternæ meritum omne, quantumvis, intra congruitatem adhuc, minusculum: cum tamen iuxta hanc doctrinam, etsi naturali rerum cursu proueniant, tam bona moralia opera, quam cogitationes, quibus ad ea impellimur, ex fine gloriæ prædestinati meritis ipsis consequenda satis modi supernaturalis per ipsos habeant, ut effectus prædestinationis, & gratia subinde per Christum sint, atque habeantur. His tamen alio, ut diximus, probatur nostra communis conclusio: quia ea quæcumque ultra naturalem, & debitum cursum, & dispositionem, hic, & nunc, rerum & causarum naturalium prædestinato siue intrinsecus siue extrinsecus certo coniungenda cum eius salutē intenta à Deo disponuntur adiungunturque etsi naturalia quoad substantiam sunt, ast hic & nunc non sunt prædestinato ipsi, neque vniuersæ totique rerum naturæ absolute debita sed indebita ac subinde hic & nunc siue quoadmodum ultra ius naturæ totius & supernaturalitæ à Deo collata & prædestinato à Deo collata & ad gloriam intentam non solum possibilibiter sed de facto infallibiliter consequendam conductentia, ergo & effectus prædestinationis sunt, & gratia per Christum nec ex debito creationis prædestinati & naturæ totius ut ex dictis patet.

4. Hinc claret, potentias animæ prædestinati, si ab illa iuxta minas nobis probatam, & verisimilem sententiam, animo inditas, & superadditas admittantur, ultra exigentiam & auctiuitatem animi inditas perfectiores effectum prædestinationis esse posse. Claret secundo melius nativum corporis, & organorum temperamentum quo, & melius ingenium genium, & indoles constituitur, ultra hic, & nunc debitum causis, & dispositionibus naturalibus supernaturalitæ post hominis constitutionem, & productionem effectum prædestinationis esse posse: de factoque (ut in S. Isidoro Episcopo Alberto Magno, & aliis per historias fide dignas didicimus) in pluribus fuisse. Claret tertio Sanctorum aliorum preces, & orationes, ut prædestinatus alius non laboretur, vel lapsus converteretur, ac respiceret, prædestinationis illius effectum esse posse, ac multoties de facto esse. Item natalium locum, ubi in fide, & bonæ educationis Magistros, & opportunitatis per quas in bonis moribus quis instrueretur, aditus casualis ad viam, ubi quis vel repente moritur, vel violenter occiditur, vel alterius pompa ducitur funeralis, vel ad templum, ubi eloquens, feruensque verbi Dei concionator prædicat, quorum, vel omnium vel singulorum occasione prædestinatus convertitur, effectum prædestinationis absolute esse posse: item præmaturam iusti mortem, & vitam prædestinati alterius, quovisque convertatur ac denique plura eiusmodi alia, quæ absque prolixitate non recenserentur, atque innumera alia præ sui multitudine à nobis ignota, Deo autem in prædestinationis nostræ negotio ultra rerum naturalium cursum vnicuique prædestinatorum singulatim inspecta, procurata, atque prouisa. O ingrata concordia nostræ obliuionem! ô paterna amplius, Dei nostri de salute nostra oculatissimam, vigilantissimam, æque ut sic dicam insomnem curam!